Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 6 Poznań, dnia 15 marca 1937 **ROK 16**

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 Telefon nr. 25-95

Dyskusja o inwestycjach w Związku Izb Przem.-Handl.

Dnia 2 b. m. odbyła się w Związku Izb Przemysłowo - Handlowych pod przewodnictwem prezesa b. ministra Klarnera konferencja w sprawie ulg dla inwestycyj przemysłowych i budowlanych, w której to konferencji wzięli udział pp. wicemin. Skarbu Ferdynand Świtalski i wicemin. Przemysłu i Handlu dr Adam Rose.

Konferencję zagaił prezes Klarner, podkreślając, że sprawa polityki inwestycyjnej przedstawia dziś dla gospodarstwa narodowego znaczenie całkiem zasadnicze, a ujmowaną jest często jednostronnie od strony wyłącznie inwestycyj publicznych.

Obserwujemy, niestety, tendencje, które znalazły ostatnio wyraz w kilku wnioskach poselskich zmierzających do podwyższenia już istniejących dodatków do podatku gruntowego, od nieruchomości, przemysł., dochodowego, wprowadzenia samoistnych podatków od placów budowlanych. Te same tendencje znajdują wyraz w projekcie rządowym, ustanawiającym specjalny podatek drogowy i specjalny dodatek od niego dla budowy i utrzymania dróg.

Należy zwrócić jaknajwiększy wysiłek, ażeby wzmocnić i utrwalić rozpoczynającą się poprawę, której nie wolno pod żadnym pozorem przeszkadzać.

Dr H. Sand, wicedyr. Izby w Łodzi przedstawił postulaty Związku Izb w sprawie ulg podatkowych, mających na celu pobudzenie ruchu inwestycyjnego w przedsiębiorstwach. Zdaniem Związku, ogółowi przedsiębiorstw przemysłowych przyznać należy na zasadach generalnych, t. j. bez obowiązku składania indywidualnych podań, prawo wyłączania z podstaw wymiaru podatku dochodowego — 50% dochodu dodatkowego, pod warunkiem wykazania, iż zużyty on został na nakłady inwestycyjne. Ulga ta winna obowiązywać na lat 5. Niezależnie od tego przedsiębiorstwa winny mieć prawo normalnej amortyzacji tych inwestycyj.

Ulgi przysługiwać też winny przy inwestycjach w zakresie nowopowstałych i wcale dotychczas nie reprezentowanych w Polsce gałęzi produkcji i działów wytworczości, niedostatecznie zaopatrujących rynek krajowy.

Ulgi przy tego rodzaju inwestycjach winny polegać na zwolnieniu z obowiązku opłacania podatku dochodowego, podatku przemysłowego od obrotu i podatku od nieruchomości — nowopowstałych przedsiębiorstw, potrzebnych gospodarstwu społecznemu, w ciągu 5-lat, na czym Skarb Państwa niby nie stracił, ponieważ wchodzące w grę warsztaty pracy, obecnie wogóle nie istnieją, a zatem nie opłacają podatku.

Stworzenie przez państwo odpowiednich ram dla inwestycyj prywatnych musi pozwolić na podniesienie upadających i rujnujących się warsztatów wytwórczych, o zasadniczym czasem znaczeniu dla siły obronnej państwa.

Sprawę ulg dla budownictwa mieszkaniowego omówił dyr. Schätzel, podkreślając rolę inwestycyj w tej dziedzinie z punktu widzenia ożywienia w szeregu przemysłów, związanych z budownictwem, w związku z czym zbyt daleko idące ograniczenie tych ulg jest niebezpieczene. Mówca podkreślił odrębność kapitałów, lokowanych w budownictwie, od kapitałów, które mogą przyczynić się do wzmożenia ruchu inwestycyjnego w przemyśle.

Dyr. Związku Izb Rzemieślniczych pułk. Sikorski podkreślił zupełną zgodność poglądów samorządu rzemieślniczego i przemysłowo - handlowego w zakresie polityki ulg dla inwestycyj.

Na zakończenie zabrał głos wicemin. A. Rose, który podkreślił wartość i znaczenie współpracy rządu z samorządem gospodarczym przy rozstrzyganiu ważniejszych zagadnień polityki gospodarczej i wyraził wobec Prezesa Związku Izb wdzięczność za inicjatywę zwołania wspólnego posiedzenia w sprawie ulg inwestycyjnych. P. wicemin. Rose omówił problem chłonności rynku, której stopniowe zwiększanie winno towarzyszyć procesowi inwestycyjnemu, podkreślając konieczność zachowania daleko idącej ostrożności ze strony rządu i sfer gospodarczych, szczególnie w chwili obecnej, gdy rozpoczyna się pomyślna koniunktura i związany z nią wzrost chłonności rynku, łatwo mogłyby ulec zahamowaniu, gdyby zastosowano niewłaściwe metody postępowania.

Zebranie zamknął prezes Klarner, reasumując krótkim przemówieniem wyniki obrad.

Sporządzanie informacyj z ksiąg handlowych.

Izba Skarbowa w Poznaniu rozesłała do większych przedsiębiorstw, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, wezwania do sporządzenia i nadesłania wykazów dokonanych w roku 1936 tranzakcyj zakupu i sprzedaży towarów.

W związku z tym Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu zwróciła się do Izby Skarbowej, skąd otrzymała następujące informacje:

„Wykazy dokonanych tranzakcyj, zebrane w przedsiębiorstwach prowadzących prawidłowe księgi handlowe, stanowią jeden z głównych materiałów, na których władze skarbowe opierają wymiary podatku przemysłowego od obrotu i pośrednio podatku dochodowego, a ponadto służą za podstawę badania rzetelności ksiąg handlowych i zeznań podatników. Z tych względów poziom akcji zbierania informacyj dla celów podatkowych posiada doniosłe znaczenie, wszelkie bowiem niedokładności i błędy przy sporządzaniu ich powodują częstokroć poważne następstwa dla podatników i są przyczyną nieporozumień i zatargów między władzą skarbową a podatnikami.

Dotychczasowy system zbierania informacyj przez urzędników skarbowych nie dawał dostatecznej gwarancji co do dokładności zebranego materiału informacyjnego. Składały się na to dwie przyczyny: po pierwsze fakt, że prace te są ściśle sezonowe, gdyż muszą być wykonane w przeciągu 1 do 2 miesięcy, w znacznem zatem pośpiechu, a to już z natury rzeczy nie sprzyja dokładności, powtóre, prawie każde przedsiębiorstwo ma swoje odrębności w prowadzeniu ksiąg, np. skonta i bonifikaty nie wszędzie są kontowane na rachunku sprzedaży, dokładnie zatem może sporządzić informacje tylko ten, kto zna dobrze system kontowania danego przedsiębiorstwa.

Z powyższych względów Izba Skarbowa, kierując się jako wyłącznym motywem chęcią postawienia sprawy sporządzania informacyj na należytym poziomie, wykorzystała uprawnienie przysługujące jej z art. 60

ordynacji podatkowej, wzywając firmy prywatne do sporządzenia informacyj własnymi siłami.

Nałożony przez Izbę Skarbową obowiązek nie jest bezwzględnym, w myśl bowiem wyżej powołanego przepisu ordynacji podatkowej firmy wezwane do sporządzenia wykazów tranzakcyj mogą uwolnić się od tego obowiązku w przypadkach „rzeczywistej trudności" w sporządzeniu żądanych tych wykazów własnymi siłami. W tych wypadkach wezwane przez Izbę Skarbową firmy powinny bezzwłocznie po otrzymaniu wezwania złożyć w Izbie Skarbowej odpowiednie oświadczenie. Oświadczenie to Izba Skarbowa zamierza oceniać jak najbardziej liberalnie i stosować sankcje karne z art. 185 ordynacji podatkowej jedynie w przypadkach oczywistej złej woli podatników".

Odnośnie tej sprawy pragniemy przypomnieć, że „Życie Gospodarcze" zajmowało się tą sprawą w nr. nr. 5 i 12 z roku ubiegłego. Przytym w nr. 12 zamieściliśmy odpowiedź Min. Skarbu na memoriał Związku Fabrykantów.

Na odpowiedź tę, która rozstrzyga sprawę w sposób całkiem jasny, zwracamy P. T. Członkom uwagę.

Wspomniane pismo Ministerstwa i cytowana wyżej opinia Izby Przem.-Handlowej w Poznaniu, winny w dostateczny sposób chronić interesy przedsiębiorstw w powyższej sprawie.

Skarb. - Finanse

Nadwyżka dochodów nad wydatkami w zamknięciu rachunków skarbowych za m. luty.

Tymczasowe zamknięcia rachunków skarbowych za miesiąc luty r. b. wykazują po stronie dochodów kwotę zł 171.475 tysięcy, po stronie wydatków 171.039 tysięcy. Zatem nadwyżka dochodów nad wydatkami wyniosła 436 tysięcy.

Po sprowadzeniu dochodów i wydatków w lutym ub. roku do układu budżetu tegorocznego, dochody w lutym b. r. wyższe są o przeszło 1.200 tysięcy zł., wydatki zaś niższe o 6.100 tysięcy.

Oszczędności w wydatkach odnoszą się głównie do wydatków administracyjnych.

Okres jedenastu miesięcy bież. roku budżetowego zamyka się niewielkim niedoborem w kwocie 52 tysięcy złotych w porównaniu z 247,4 milionami zł deficytu za ten sam okres ub. roku.

Zwolnienie od opłat skarg na działalność urzędów.

Sprawę powyższą unormował okólnik Nr. 71 Prezydium Rady Ministrów (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 2/1937, poz. 21). Czytamy w tym okólniku: „Nie może mieć miejsce pociąganie osób wnoszących uzasadnione skargi i zażalenia na działalność urzędów i urzędników, do ponoszenia kosztów postępowania. Załatwianie tego rodzaju skarg i zażaleń leży przede wszystkim w interesie publicznym. Stąd koszty postępowania w szczególności również koszty doręczania pism związanych z załatwieniem nie ma ponosić wnoszący, lecz władze względnie osoby winne wykroczeń służbowych (§ 29 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 780)".

Księgi handlowe prawidłowo prowadzone.

Według orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego z 21. X. 1934 (L. rej. 1936/32) określenie „prawidłowo prowadzone księgi handlowe" dotyczy nietylko prawidłowości formalnej ksiąg, lecz także prawidłowości materialnej, która nakazuje, by wpisy w księgach były zgodne ze stanem faktycznym i by wszelkie zdarzenia obrotu handlowego znalazły wyraz w księgach we właściwym czasie.

Dodatkowe wymiary podatków.

Przepisy postępowania podatkowego, zawarte w Ordynacji Podatkowej (art. 98—100 Dz. U. R. P. z roku 1936 Nr. 14, poz. 134), uprawniają władze skarbowe do dokonywania w pewnych przypadkach dodatkowych wymiarów podatków: przemysłowego, dochodowego, gruntowego, od nieruchomości, od lokali i od energii elektrycznej. Podatek wymierza się dodatkowo za cały czas ubiegły tym płatnikom, których przy wymiarze podatku opuszczono lub niewłaściwie uwolniono, ale co do których wymiar, wskutek później ujawnionych konkretnych okoliczności faktycznych, okaże się za niski. Prawo do uskuteczniania wymiaru podatku przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Stosownie do orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego, jeżeli władza wymiarowa przy pierwotnym wymiarze nie zaznajomiła się dostatecznie z konkretnym materiałem faktycznym — wynikającym z ksiąg handlowych płatnika, którym to materiałem rozporządzała lecz nie wykorzystała go należycie — to dane w tym materiale zawarte nie mogą w stosunku do władzy podatkowej uchodzić za później ujawnione, a tym samym nie mogą uzasadniać późniejszego sprostowania wymiaru. Natomiast np. stwierdzenie niezaksięgowania przez płatnika niektórych pozycyj, ujawnione na podstawie wyciągu z ksiąg handlowych jego kontrahenta (z zewnątrz) lub też stwierdzenie fałszywości uskutecznionych zapisów na podstawie później ujawnionych okoliczności, może służyć za podstawę do dokonania dodatkowego wymiaru podatku.

Okoliczności, które widoczne były z ksiąg handlowych płatnika ofiarowanych przez niego jako dowód i zbadanych przez władze skarbowe przed wymiarem podatku, nie mogą być zatem uważane jako później ujawnione i uzasadniające dokonanie dodatkowego wymiaru podatku.

Podatek od plakatów wywieszanych w sklepach.

Postanowienia statutów miast, przewidujące pobór podatku od plakatów wywieszanych w sklepach przez firmy, zaopatrujące te sklepy w swe wyroby, uważać należy za sprzeczne z przepisem art. 17 ustawy o tymczasowym regulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 454 z 1936). Z przykładów bowiem wyliczanych w cytowanym artykule wynika, że ustawodawca zamierzał opodatkować napisy itp. umieszczane w miejscach dostępnych dla nieokreślonej ilościowo publiczności, podczas gdy plakat umieszczony wewnątrz sklepu dostępny jest tylko dla określonego kontyngentu osób tj. grupy kupujących.

W związku z powyższą tezą wydany z mocy upoważnienia zawartego w art. 17 ustawy statut wzorowy (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 937 z 1932 r.) pominął

zupełnie ową zasadniczą dyspozycję art. 17, który wskazywał miejsce, na którym umieszczony plakat podlega opodatkowaniu, co zkolei stało się przyczyną iż statuty szeregu miast poszły po linii wykładni rozszerzającej, wynikającej z owego statutu.

Dodatek drogowy i opłaty od materiałów pędnych na rzecz Państw. Funduszu Drogowego.

W myśl rozporządzenia Rady Ministrów z 21 stycznia 1937 r. ogłoszonego w Dz. U. R. P. Nr. 7 dodatkowi drogowemu do państwowego podatku od olejów mineralnych, określonemu w art. 14 ustawy z dn. 3 lutego 1931 r. o Państw. Funduszu Drogowym (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 45, poz. 352) podlegają:

a) produkty otrzymane z gazu ziemnego i ropy naftowej (oleju ziemnego) o ciężarze właściwym do 0.790 przy + 15° C — w wysokości 10,86 groszy od 1 kg.

b) produkty ropy naftowej (oleju ziemnego) o ciężarze właściwym od 0.865 do 0.880 przy + 15° C — w wysokości 4 groszy od 1 kg.

Opłacie określonej w art. 15 ustawy z dnia 3 lutego 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 45, poz. 352) podlegają: spirytus etylowy (bezwodny, surowy i inny), przeznaczony do napędu pojazdów mechanicznych, benzol i syntetyczny spirytus metalowy (metanol) — w wysokości 12 groszy od 1 kg.

Zwolniony jest od opłaty spirytus etylowy skażony, przeznaczony do poruszania silników w rolnictwie, oraz benzol, przeznaczony dla celów wojskowych (materiały wybuchowe) i benzol przeznaczony do przerobu na półprodukty organiczne.

Rozporządzenie weszło w życie z dn. 3 lutego b. r.

Sprawy socjalne.

Umowa indywidualna odmienna od zbiorowej.

Wedle art. 66 rozpodządzenia o umowie o pracę pracowników fizycznych wszelkie postanowienia umów, regulujące warunki pracy mniej korzystnie dla robotników aniżeli czyni to rozporządzenie, są nieważne i ulegają z mocy samego prawa zastąpieniu przez odnośne postanowienia tego rozporządzenia. Jednak pracodawcy wolno zawrzeć z robotnikiem umowę indywidualną, odmienną od istniejącej umowy zbiorowej. Ustawa bowiem nie wyklucza zawarcia odmiennej indywidualnej umowy z robotnikiem przez pracodawcę, choćby istniała umowa zbiorowa. Umowa zbiorowa nie jest kontraktem służbowym w rozumieniu ustawy cywilnej, gdyż nie wynika z niej bezpośrednio obowiązek realnego świadczenia usług, ani obowiązek zapłaty wynagrodzenia. Jest porozumieniem między pracodawcą, a organizacjami robotniczymi, co do warunków umów o pracę, zawartych z powołaniem się na te porozumienia. Porozumienie także nie pozbawia jednak ani pracodawców, ani robotników wolności zawierania umów na warunkach odmiennych. (Orzeczenie z dnia 12. XI. 1935 r. C. II 1665/35.)

Jeżeli jednak pracodawca zawarł był taką umowę indywidualną z pracownikiem mimo istnienia umowy zbiorowej, wówczas wypowiedzenie umowy zbiorowej, regulującej jedynie w sposób cennikowy wysokość wynagrodzenia, nie uzasadnia równocześnie zerwania indywidualnej umowy o pracę. (Orzeczenie z dnia 18. VIII. 1936 r. C. II 880/36).

Obowiązek ubezpieczenia.

„Cechami charakterystycznymi umowy o pracę są: wskazanie pracy samej jako świadczenia umownego, określonego w umowie, wyraźnie lub milcząco co do jakości i ilości, zależność służbowa pracownika w wykonywaniu pracy oraz obciążenie pracodawcy ryzykiem pracy.

Rodzaj zajęć i zakaz załatwiania innych interesów nie świadczą o tym, czy mamy do czynienia z umową pracy, czy inną umową.“

(Orzeczenie Sądu Najwyższego z dn. 29 maja 1935 r. R. C. II 325/35).

Sąd Najwyższy w ten sposób ustalił cechy, które odróżniają umowę o pracach od innych umów np. umowy o dzieło, które nie pociągają za sobą obowiązku ubezpieczenia społecznego.

„Samo pobieranie pensji nie jest wystarczającym dowodem istnienia stosunku służbowego lub roboczego, niezbędnym bowiem warunkiem istnienia stosunku służbowego lub roboczego jest zależność służbowa od pracodawcy, obowiązek podporządkowania się jego woli oraz wykonywanie umówionej pracy.“

(Orzecz. Sądu Najw. z dn. 22. I. 1935 r. L. C. I. 1595/34).

„Nie każda praca, wymagająca wysiłku umysłowego, uzasadnia uznanie wykonywującej ją osoby za pracownika umysłowego w rozumieniu rozporządzenia, lecz tylko taka praca, która należy do jednej z kategoryj, wyliczonych wyczerpująco w art. 3 rozporządzenia.“

(Wyrok Najw. Tryb. Admin. z dn. 22 lutego 1935 r. L. Rej. 9494/32).

Jacy pracownicy podlegają ubezpieczeniu.

„Dla zaliczenia do kategorji pracowników umysłowych w myśl art. 3 rozporządzenia miarodajny jest tylko rodzaj faktycznie spełnianych czynności, niezależnie od wykształcenia danej osoby i od tytułowania jej stanowiska.“

(Wyrok N. T. A. z dnia 29. X. 1936 r. L. Rej. 8191/34).

„Pełnienie czynności administracyjnych i nadzorczych uzasadnia obowiązek ubezpieczenia w myśl rozporządzenia. Dla ustalenia rodzaju czynności miarodajna jest tylko ich istota; jakość i wysokość wynagrodzenia nie wchodzi przy tym pod uwagę.“

(Wyrok N. T. A. z dnia 29. X. 1936 r. L. Rej. 7535/34).

„Nie każda czynność administracyjna i nadzorcza uzasadnia zaliczanie wykonywującej ją osoby do kategorji pracowników umysłowych; do kategorji tej może być zaliczona tylko osoba, która, spełniając czynności administracyjne i nadzorcze, zajmuje stanowisko analogiczne do stanowisk przykładowo wymienionych w art. 2 p. 1 rozporządzenia.“

(Orzecz. Sądu Najw. z dn. 19. IX. 1934 r. L. C. I 989/34).

„Osoby pełniące czynności nadzorcze, mogą być tylko wtedy uznane za pracowników umysłowych w znaczeniu rozporządzenia, jeżeli kierują technicznie pracą i są za całość pracy odpowiedzialne.“

(Orzecz. Sądu Najw. z dn. 31. X. 1934 r. L. C. I. 2791/33).

„Rozporządzenie nie ustala pojęcia pracownika fizycznego i nie przeciwstawia go pojęciu pracownika umysłowego, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia, to też nawet stwierdzenie, że dana osoba nie jest pracownikiem fizycznym, nie uzasadniałoby samo przez się obowiązku ubezpieczenia, jeżeli osoba taka nie została wyraźnie wymieniona w art. 3 rozporządzenia.“

(Wyrok N. T. A. z dnia 16. V. 1935 r. L. Rej. 5195/33).

„Funkcjonariusz kancelaryjny, w którego zajęciach przeważa praca fizyczna, nie może być uważany za pracownika umysłowego w rozumieniu art. 63 p. 6 rozporządzenia.“

(Orzecz. Sądu Najw. z dn. 19. IX. 1935 r. L. C. I. 888/35).

„Pracownik, który wykonywa technicznie kierownictwo maszyn, posiadając wymagane w tym celu kwalifikacje, wykazane świadectwami, i spełnia nadzór nad przydzielonymi sobie robotnikami, udzielając im technicznych wskazówek — jest pracownikiem umysłowym, chociażby niekiedy sam wykonywał w razie potrzeby pewne prace fizyczne.“

(Wyrok NTA. z dn. 8. X. 1935 r. L. Rej. 821/33).

*) („rozporządzenie“ — oznacza rozp. Prez. R. P. z dnia 24. XI. 1927 o ubezpiecz. pracown. umysł.“).

Opłaty na Fundusz Pracy.

Niejednokrotnie trudności interpretacyjne nastręczał przepis art. 15 ust. (1) ustawy z dnia 16 marca 1933 o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 163).

Przytaczamy powyższy ustęp: „Osoby, pobierające uposażenie służbowe, bądź stałe wynagrodzenie za najemną pracę, opłacają na rzecz Funduszu Pracy 1% pobranego całkowitego dochodu, osiągniętego z tych źródeł“.

Ministerstwo Opieki Społecznej pismem z 24. XII. 1936 Nr. Pzn. 119/37-6 wyjaśniło, że „intencją cytowanego przepisu jest obciążenie opłatą całkowitego dochodu, osiągniętego przez płatnika z uposażenia służbowego, osiągniętego przez płatnika z uposażenia służbowego lub stałego wynagrodzenia za najemną pracę, a więc zarówno z poborów służbowych (pensji), jak i z wszelkich innych wypłat, opartych na umowie lub zwyczaju (bilansówek, świątecznych itp.)“.

Wyjaśnienie to, rzecz prosta, nie precyzuje wszystkiego. Przede wszystkim stałą trudność będzie stanowiło nadal określenie pojęcia „wypłat, opartych na zwyczaju“.

Transport.

Przewóz łomu ma być tańszy.

Związek Izb Przemysłowo-Handlowych ustosunkował się pozytywnie do projektowanego przez Ministerstwo Komunikacji obniżenia taryfy na przewóz łomu i odpadków metalowych (nieżelaznych). Sprawa ta wzbudziła bardzo duże zainteresowanie wśród sfer gospodarczych, które uważają tę obniżkę za bardzo wskazaną i potrzebną.

Wzrost przewozów kolejowych.

Przewozy towarowe na P. K. P. kształtowały się w styczniu rb. pomyślnie. Jak oblicza tygodnik „Polska Gospodarcza (zeszyt 10 z dnia 6. bm.), ogół przewozów wzrósł w styczniu r. b. w porównaniu do stycznia r. ub. o 7,8 proc., przy tym nadanie przesyłek handlowych zwiększyło się o 11,2 proc. Najpoważniejszy wzrost wykazuje komunikacja wewnętrzna (wzrost o 12,6 proc.); wywóz wzrósł o 5,5 proc., a przyjęcie od kolei zagranicznych zwiększyło się o 5,3 proc.; spadek wykazał jedynie tranzyt (o 23 proc.).

Handel zagraniczny.

Dodatkowe możliwości sprowadzenia surowców.

Komisja Dewizowa podaje do wiadomości:

Osoby, zamieszkałe w kraju, które posiadały przed dniem 27 kwietnia 1936 r. należności zagraniczne, nie podlegające obowiązkowi odprzedaży w myśl obowiązujących przepisów, mogą otrzymać od Komisji Dewizowej zezwolenie na zużycie tych należności, celem zapłaty za następujące, sprowadzone do kraju surowce: metale nieszlachetne, jak: miedź, cyna, nikiel, aluminium, oraz złom żelazny, żeliwny i kauczu, a w wyjątkowych wypadkach, indywidualnie uzgodnionych z min. przem. i handlu — inne surowce.

O zezwolenie takie ubiegać się mogą zarówno osoby i firmy, przetwarzające powyższe surowce lub nimi handlujące, jak również inne osoby, posiadające należności zagraniczne. Osoby, ubiegające się o wspomniane zezwolenie, winny kierować wnioski do Komisji Dewizowej za pośrednictwem banków dewizowych, załączając do tych wniosków pisemną deklarację, stwierdzającą posiadanie wymienionych należności przed dniem 27-go kwietnia 1936 r., oraz odpowiednie dowody.

Po wydaniu zezwolenia przez Komisję Dewizową firma przemysłowa lub handlowa, która będzie korzystać ze sprowadzonych do kraju surowców, winna zwrócić się do Min. Przemysłu i Handlu, Wydział Handlu Zagran., o wydanie pozwolenie przywozu. Wspomniane pozwolenia przywozu będą wydawane nadkontyngentowo i będą posiadać nadruk, stwierdzający, iż nie uprawniają do ubiegania się o przydział dewiz na zapłatę za sprowadzony towar.

Na podstawie uzyskanego przez zainteresowaną osobę zezwolenia Komisji Dewizowej, banki dewizowe będą uprawnione do wysyłki zagranicę pod adresem, wskazanym przez wnioskodawcę, jego czeków lub poceń wypłaty (przelewów), po przedstawieniu pozwolenia przywozu oraz złożeniu zobowiązania importera do okazania w terminie, wskazanym przez niego, oryginalnej faktury i kwitu celnego na sprowadzony surowiec, celem skasowania tych dokumentów.

W sprawie kontyngentów ilościowych i wartościowych w związku z liberalizacją importu surowców i środków pomocniczych produkcji.

Jak wiadomo, z początkiem roku 1937 zmieniono odnośnie pozwoleń przywozu system w ten sposób, że przeważnie wyznacza się kontyngenty wartościowe, celem łatwiejszego uzgodnienia reglamentacji przywozu z polityką Komisji Dewizowej, zamiast jak dawniej, kontyngentów ilościowych. Ponieważ zagraniczne surowce ciągle idą w górę, to pomimo zapowiedzianego i po części nawet realizowanego większego liberalizmu

przywozowego odnośnie surowców i środków pomocniczych produkcji, de facto położenie naszej produkcji pod tym względem ostatnio pogarsza się w związku z powyższym systemem. Wobec tego Centralna Komisja Przywozowa wystąpiła do Ministerstwa Przemysłu i Handlu o przywrócenie z powrotem kontyngentów ilościowych. Nie wiadomo jeszcze, jaka zapadnie w tym względzie decyzja, ale szanse są, jak się wydaje, nienajgorsze. W każdym razie jednak na marzec i kwiecień będą stosowane jeszcze napewno kontyngenty wartościowe.

Targi i Wystawy.

Targi w Plovdiv.

W czasie od 3 do 16. V. odbędą się Międzynarodowe Targi w Plovdiv (Bułgaria), na których reprezentowane będą zwłaszcza maszyny rolnicze i inne. Dla zagranicy stoiska bezpłatne w razie bezzwłocznego zgłoszenia. Informacyj udziela Konsulat Bułgarski w Warszawie, Al. Ujazdowskie 39.

Ogromny dział Budownictwa na Targach Poznańskich.

W ramach tegorocznych Targów Poznańskich (2—9 maja) z inicjatywy Związku Inżynierów Budowlanych utworzony będzie Dział Budowlany, poświęcony przedstawieniu obecnego stanu rodzimego przemysłu, pracującego dla zaspokojenia potrzeb budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego.

Organizacji tego działu podjął się Komitet pod przewodnictwem prof. dr Bryły, złożony z przedstawicieli zainteresowanych władz, organizacji i przemysłów. Celem Działu Budowlanego jest zbliżenie inżynierów budowlanych do wytwórców materiałów i urządzeń budowlanych, zaznajomienie ich z nowościami w budownictwie i wskazanie na racjonalne formy zastosowania wyrobów przemysłu i rękodzieła w budownictwie.

Łącznie z organizacją Działu Budowlanego przygotowana jest szersza akcja w prasie fachowej i codziennej, wycieczki z całego kraju celem zwiedzenia tego Działu, odczyty i specjalne wydawnictwa, które obszernie zobrazują znaczenie Działu Budowlanego Targów Poznańskich dla rozwoju naszego budownictwa.

Komitet Organizacyjny zapewnił ponadto szereg udogodnień natury materialnej firmom, wystawiającym w tym Dziale, jak generalna obniżka cen stoisk, wprowadzenie jednolitej i bardzo taniej szaty zewnętrznej stoisk z wyłączeniem kosztownych reklamowych dekoracji, możność urządzania stoisk zbiorowych dla drobnych wytwórców przy pomocy ich organizacji branżowych itd.

Tak szeroko obmyślona organizacja Działu Budowlanego zachęci niewątpliwie cały przemysł materiałów i maszyn budowlanych do jaknajliczniejszego w nim udziału, tym bardziej, że obecna sytuacja gospodarcza wskazuje nam na zbliżającą się doskonałą koniunkturę w budownictwie.

Komitet otrzymał już zgłoszenia większości poważnych wytwórców.

Uszlachetnienie eksportu drzewnego wzrasta

Przemysł drzewny w Polsce w niektórych działach pracuje na trzy zmiany. Wzrósł eksport mebli. Rośnie w znacznym stopniu fabrykacja skrzynek dla eksportu wyrobów mięsnych do Ameryki. Fabryki dykt odczuwają również wzmożony obrót. Uszlachetniona produkcja polska znajduje szeroki zbyt, przy czym uszlachetnienie eksportu wzrosło w ubiegłym roku o 16%. Potencjał od tej produkcji nie jest w przybliżeniu wykorzystany. Dział produkcji drzewnej na Targach Poznańskich zwiedzany przez tysiące najpoważniejszych kupców z kilkunastu krajów, a m. in. przez eksporterów portowych na rynki zamorskie, angielskie, holenderskie, francuskie i belgijskie oraz obydwuch Ameryk, daje ogólny przegląd produkcji polskiej i wciąga w orbitę eksportu coraz to nowe placówki wytwórcze.

Udział Gdańska w Targach Poznańskich.

Senat Wolnego Miasta Gdańska zamierza w roku bieżącym wziąć większy oficjalny udział w Targach Poznańskich, nadając mu bardziej targowy niż dotychczas charakter. Szereg firm gdańskich zgłosiło się już na Targi. Są to częściowo firmy zagraniczne, reprezentowane przez importerów gdańskich, częściowo zaś przemysł z obszaru wolnego miasta. Firmy te, jako należące do obszaru celnego Polski, będą umieszczone w działach branżowych.

Różne.

Posiedzenie Sekcji Przemysłu Świeczkarskiego.

Dnia 11 marca rb. w lokalu Związku odbyło się posiedzenie sekcji Przemysłu Świeczkarskiego. Z ważniejszych punktów zebrania wymienić należy:

1. Sprawozdanie biura Związku z ostatnich prac dot. spraw świeczkarskich (złożone przez p. dyr. Łyczywka).
2. Sprawozdanie z konferencyj odbytych przez przewodniczącego Sekcji p. Drewniaka we Lwowie z „Centroświecą“ i Tow. Handl. Przem. Naft.
3. Sprawę normalizacji paczek świec.

Ponadto omówiono szereg wewnętrznych spraw Sekcji.

Zebrani wyrazili pełne uznanie dyrekcji i przewodniczącemu sekcji.

Przewodniczącym sekcji wybrano ponownie p. Drewniaka.

Zamówienia przemysłu wielkopolskiego i pomorskiego na wytwory żelaza.

Zamówienia przemysłu na wytwory żelaza, zsyndykowane w Syndykacie Polskich Hut Żelaza, wynosiły dla całej Polski w 1928 r. — 276.769 ton, a w 1936 r. 109.597 ton. Z tych globalnych kwot przypadło na województwo poznańskie w 1928 roku — 28.300 ton, a w 1936 r. — 3.371 ton. Natomiast odnośne cyfry dla Pomorza przedstawiają się następująco: w 1928 r. — 9.940 ton, a w 1936 r. — 1.716 ton.

Wynika z tego, że udział przemysłu Wielkopolski i Pomorza w ogólnopolskich zamówieniach na wytwory żelaza spadł od roku 1928 do roku 1936 z 10,2% na 3,1% (dla Wielkopolski) wzgl. z 3,4% na 1,5% (dla Pomorza).

Zamówienia na zsyndykowane wytwory żelaza cofnęły się w całym kraju od 1928 r. do 1936 r. o średnio 50,4%, przy czym spadek spożycia na terenie województw poznańskiego i pomorskiego osiągnął poziom o 19,2% poniżej przeciętnej ogólnopolskiej.

(az.)

Ochrona lokatorów.

Orzeczenie Sądu Najwyższego z dn. 24. V. 1935 r. Nr. Spr. C. II 267/35:

1) „Najemca nie może potrącać z czynszu kosztów przerobienia lokalu, dokonanego celem dostosowania lokalu do potrzeb swego przedsiębiorstwa".

Orzeczenie Sądu Najw. z dnia 6. VI. 1936 r. Nr. Spr. C. 312/36;

2) „Lokal przemysłowy i miejsce do umieszczenia gablotki stanowią jednolity przedmiot najmu i to ostatnie jest przynależnością lokalu przemysłowego, skoro wolą stron było, aby służyło ono jako miejsce reklamy dla lokalu przemysłowego w czasie trwania stosunku najmu. Powodowie mogliby zatem wypowiedzieć umowę najmu co do całego przedmiotu najmu, nie zaś co do poszczególnych jego części (art. 11 ust. o ochr. lok.").

Wydawnictwa.

Dr. Juliusz Basseches i Mr. I. Korkis: Kodeks Podatkowy, Wydanie II — Tom I. Przepisy materialne. Nakładem Księgarni „Ewer" Lwów, Brajerowska 3.

System podatkowy w Polsce jest skomplikowany — to nie ulega żadnej wątpliwości. Jeżeli jednak ktokolwiek w tym kierunku żywi jakie wątpliwości, winien zaznajomić się z Kodeksem Podatkowym, który znani autorzy prac podatkowych pp. Dr. Basseches i Korkis obecnie po raz drugi czytelnikom oddają.

Około 900 (dziewięćset) stron druku, przy czym drobniejsze kwestie drukiem drobnym, petitowym, świadczy o tym, ile się w Polsce w dziedzinie podatkowości produkuje i jaki każdy podatnik winien posiadać zasób wiedzy podatkowej, by swoim obowiązkom podołać.

To vademecum podatkowe winno się znaleźć w ręku każdego podatnika, bez względu na to, czy jest to poważny podatnik podatku dochodowego czy też przemysłowego, czy też nawet mniejszy podatnik podatku od nieruchomości, lokali lub jakiegokolwiek innego podatku. Każda bowiem kwestia podatkowa znajduje swoje obszerne omówienie w tym fundamentalnym dziele podatkowym, które stanowi rzeczywiście encyklopedię podatkową. O tym, iż dzieło to stanowi pewnego rodzaju encyklopedię podatkową, świadczy umieszczony na końcu indeks rzeczowy. W tym spisie alfabetycznym znajdujemy kwestie z każdej dziedziny, która w najdrobniejszej mierze chociażby zahacza o podatkowość. Indeks alfabetyczny na około 80 stronach, drobnego druku, świadczy już sam o ogromie dzieła, zaś nazwiska autorów, wybitnych znawców prawa podatkowego oraz zasłużonych wydawców wielu prac z dziedziny podatkowej, świadczą najlepiej o sposobie opracowania materiału. Każda wątpliwa kwestia podatkowa znajduje w dziele tym swe rozwiązanie, a to dzięki ujęciu i opracowaniu, które przy każdym przepisie łączy całokształt ustawodawstwa do tegoż przepisu się odnoszącego oraz wszelkie orzeczenia najwyższych instancyj sądowych w sprawach podatkowych. Dzieło to powinno się znaleźć w ręku każdego podatnika.

Przegląd Ekonomiczny, tom XVII zawiera następujące rozprawy: Wł. Grabski: Reforma oddłużenia rolniczego na skutek wzrostu cen rolniczych.

Czesław Klarner: Dochód społeczny wsi i miast.

Aleksander Svánka: Polityka gospodarcza Trzeciej Rzeszy.

Marcin Maślanka: Problem użyteczności w technice i społeczeństwie.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna, Spółka z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2 a.
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.